

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ УКРАИНЫ
ХАРЬКОВСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ

210 лет

*Харьковскому национальному медицинскому
университету*

**ВОПРОСЫ
ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЙ И КЛИНИЧЕСКОЙ
СТОМАТОЛОГИИ**

*Сборник научных трудов
Выпуск 11
Часть 2*

**МАТЕРИАЛЫ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
С МЕЖДУНАРОДНЫМ УЧАСТИЕМ
«ГОФУНГОВСКИЕ ЧТЕНИЯ»
в рамках празднования 210-летия ХНМУ и международного Дня стоматолога**

Харьков 10 февраля 2015 г.

Харьков
2015

УДК 616.31 (081/082)

ББК 56.6

В 74

Редакційна колегія: проф. Є.М. Рябоконт (відповідальний редактор), ас. Б.Г. Бурцев (відповідальний секретар.), проф. В.П. Голік, проф. Г.Ф. Катурова, проф. Р.С. Назарян, доц. В.В. Ніконов, проф. Г.П. Рузін, проф. І.І. Соколова, проф. А.М. Біловол, проф. А.С. Журавльов, проф. В.О. П'ятикоп.

Рецензенти: професор А.В. Самойленко – зав. каф. терапевтичної стоматології ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»; професор В.І. Гризодуб – зав. каф. ортопедичної стоматології та ортодонції дорослих Харківської медичної академії післядипломної освіти МОЗ України.

В74 Вопросы экспериментальной и клинической стоматологии: Сб. науч. тр. - Вып. 11. – Ч.2. /Редкол.: Е.Н. Рябоконт (отв. ред.) и др.; МЗ Украины, Харьк. нац. мед. ун-т. - Харьков: ХНМУ, 2015. - 268 с.

Затверджений та рекомендований до видання Вченою радою Харківського національного медичного університету (протокол №1 від 22.01.2015 р.)

Збірка наукових праць присвячена 210-річчю Харківського національного медичного університету. У ній представлені матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Гофунговські читання» у рамках святкування 210-річчя ХНМУ та міжнародного Дня стоматолога (10.02.2015 р.). Збірка включає останні результати наукових досліджень по актуальних проблемах стоматології та щелепно-лицьової хірургії з різних країн. У випуск включені праці фахівців, які виконані на кафедрах стоматологічного профілю та суміжних дисциплін медичних ВНЗ і установ післядипломної освіти лікарів, а також в практичній охороні здоров'я. У них відбиті експериментальні, теоретичні і клінічні питання сучасної стоматології та щелепно-лицьової хірургії. Представлені роботи з питань профілактики, діагностики, лікування і реабілітації стоматологічних захворювань у дорослих і дітей; педагогіки, історії стоматології, медичного краєзнавства та огляди літератури.

Автори виражають подяку за допомогу в публікації збірки Харківський обласний осередок Асоціації стоматологів України (голова осередку – кандидат наук з держ. управління, доцент Н.М. Удовиченко)

УДК 616.31 (081/082)

ББК 56.6

© Харківський національний медичний університет, 2015

Ващенко І.Ю., Каськова Л.Ф.

СТАН ТКАНИН ПАРОДОНТУ У ДІТЕЙ, ХВОРИХ НА ГОСТРИЙ ЛІМФОБЛАСТНИЙ ЛЕЙКОЗ НА РІЗНИХ КЛІНІЧНИХ СТАДІЯХ ПЕРЕБІГУ ХВОРОБИ

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава. Україна

Рівень стоматологічної патології, такої як карієс та хвороби тканин пародонта, зростає на тлі загальносоматичної патології [1, 2]. Численні дослідження довели, загальна частота уражень твердих і м'яких тканин порожнини рота при гемобластозах сягає 90 % [3]. За останні роки зросла кількість дітей, хворих на гемобластози та злоякісні лімфоми. Поширеність гемобластозів у 2003 році складала від 2,5 до 4,1 випадків на 100 000 дитячого населення, а злоякісних лімфом - 1-2 випадки на 100 000 дітей (3,4). Сучасні підходи до лікування та діагностики онкогематологічних хвороб дозволили досягти у 95% дітей, хворих на гострий лімфобластний лейкоз (ГЛЛ) стійкої ремісії впродовж перших 4 років. У 74% хворих досягається стійка ремісія впродовж наступних 10 років [1, 2, 4, 5].

Мета дослідження З метою вивчення пародонтологічного статусу пацієнтів було обстежено 45 дітей віком 7-15 років, як знаходились на лікуванні у стаціонарному онкогематологічному відділенні м. Полтави.

Матеріал та методи дослідження. У роботі використані клініко-лабораторні та статистичні методи дослідження з метою вивчення стану тканин пародонта в дітей із онкогематологічними хворобами [6].

Результати. На підставі отриманих статистичних даних було встановлено, що в дітей 7-11 років, хворих на ГЛЛ, поширеність гінгівіту становила $46,4 \pm 9,4$ %, а в контрольній групі – $20,5 \pm 3,6$ % ($p < 0,05$). Обстеження хворих дітей 12-15 років показало, що поширеність хвороб пародонта – $81,8 \pm 8,2$ %, що у 2,0 рази вище за показник контрольної групи дітей того ж віку ($p < 0,01$).

Вивчивши поширеність хвороб тканин пародонта, необхідно проаналізувати її зв'язок зі ступенем тяжкості перебігу гінгівіту та пародонтиту, а також з'ясувати структуру і стан хвороб тканин пародонта в дітей, хворих на ГЛЛ. У переважній більшості випадків ми діагностували хронічний катаральний, гіпертрофічний та виразково-некротичний гінгівостоматит, пародонтит в дітей 12-15 років, хворих на ГЛЛ.

У групі дітей 7-11 років на первинному огляді було виявлено 39,2 % хронічного катарального гінгівіту легкого та середнього ступенів тяжкості (21,4 % та 14,2 %), тяжка форма займала 3,6 %. У 2 (7,14 %) дітей було виявлено гіпертрофічний гінгівіт.

Обстеження дітей після місячного курсу поліхіміотерапії показало зниження відсотка хронічного катарального гінгівіту до 17,8 %. Відсоток гіпертрофічного гінгівіту залишився незмінним, але переважав тяжкий ступінь перебігу хвороби. Основний відсоток склав виразково-некротичний гінгівостоматит – 46,4 % від загальної поширеності гінгівітів 78,6%. Так, на тяжкий ступінь перебігу хвороби припадає 25,0%, середній – 14,2 % та легкий – 7,14 %.

Структурний аналіз хвороб тканин пародонта в дітей 7-11 років, яких обстежили в період стійкої ремісії, показав, що хронічний катаральний гінгівіт

складає 73,3 % від загальної поширеності хвороб пародонта 90 %. У цей період переважає середній ступінь тяжкості перебігу гінгівітів. Виразково-некротичний гінгівіт не був виявлений у період стійкої ремісії.

Висновки. Аналіз результатів дослідження показав, що поширеність хвороб тканин пародонта зростає з віком. У первинно обстежених дітей із діагнозом ГЛЛ зафіксований найнижчий відсоток поширеності патології тканин пародонта порівняно з контролем та наступними оглядами хворих дітей. Після проведеного лікування ГЛЛ із використанням високодозної поліхіміотерапії у цих дітей виявлене зростання поширеності хвороб у порівнянні з першим обстеженням та контрольною групою. У період стійкої ремісії онкогематологічних хвороб переважають запальні та запально-деструктивні зміни в тканинах пародонта. Наведені вище факти свідчать про те, що стоматологічні лікувально-профілактичні заходи необхідно розпочинати одночасно з лікуванням основної хвороби та продовжувати в період ремісії.

Література. 1. Букреева Н.М. Комплексная профилактика и лечение поражений органов полости рта у детей с острым лейкозом // *Стоматология*.-1982. – №4. - С.20-23. 2. Попруженко Т.В. Клиника, диагностика и лечение стоматитов у детей, больных острым лимфобластным лейкозом: Автореф. дис. канд. мед. наук.14.00.21/ Минский медицинский институт. – Минск, 1993. – 17 с. 3. Подорожная Р.П. Возрастные особенности биохимии смешанной слюны, обызвествленных тканей и транспорта в слюнных железах в условиях физиологии и стоматологической патологии: Автореф. дис...док. мед. наук. – М., 1974. – 464 с. 4. Чухрай Н.Л. Порівняльна характеристика стану твердих тканин зубів у дітей після лікування хіміо- та променевою терапією і у дітей, що піддалися впливу малих доз радіації / Н.Л. Чухрай, З.Р. Пришко // *Стоматологічні новини*. - 2002. – Вип.2. – С.51-53. 5. Feber T. Management of mucositis in oral irradiation / T. Feber // *Clinical Oncol.* – 1996. – № 8. – P. 106-111. 6. Дунязина Т.М., Калинина Н.М., Никифорова И.Д. Современные методы диагностики заболеваний пародонта / Т.М. Дунязина, Н.М. Калинина, И.Д. Никифорова. Метод. рек. – СПб.: СПб. ин-т. стоматологии, 2001. – 46 с.

Волченко Н.В., Соколова И.И., Назарян Р.С.

ОПРЕДЕЛЕНИЕ СОСТОЯНИЯ ТКАНЕЙ ПАРОДОНТА У ШКОЛЬНИКОВ 9-16 ЛЕТ С ПОМОЩЬЮ ИНДЕКСА РМА

Харьковский национальный медицинский университет, Украина

Здоровье нации – определяется, в первую очередь, состоянием здоровья ее детей [1, 2]. В последние годы наблюдается тенденция к ухудшению состояния здоровья школьников. По данным многих авторов [1, 2, 3], причины данной ситуации могут быть различными: социальные, материальные, экологические, наследственные и т.д. но также, с недавнего времени, встречаются сведения о влиянии школьного обучения на организм учеников. Ухудшение состояния здоровья детей в процессе обучения особенно характерно для учащихся школ с повышенной учебной нагрузкой (гимназии, лицеи и т.п.), получивших столь большую популярность в последние годы [3, 4].

В настоящее время широко внедряются в образование инновационные учебные учреждения (лицеи, гимназии, колледжи, частные школы), характеризующиеся интенсификацией учебно-воспитательного процесса. Ухудшение состояния здоровья детей в процессе обучения особенно характерно для учащихся школ с повышенной учебной нагрузкой. Однако характер инициатив породил их недостаточную социальную и научную обоснованность [5].

Цель исследования. Выявить состояние тканей пародонта с помощью индекса РМА у учащихся классов с различной учебной программой.

(клинические случаи)	201
Шевцов А.А., Литвинов И.О., Пискарева А.М. Изучение строения шиловидных отростков височной кости	203
Шиян В.П. Особенности удаления отдельных групп зубов	204
Vogatov V.V., Chervinetz V.M., Samoukina A.M., Nasonova M.V., Kolyadov N.F. Neoplasms in maxillo-facial area and their association with oncogenic viruses in population of tver region, russia	206
СТОМАТОЛОГИЯ ДЕТСКОГО ВОЗРАСТА	
Андріянова О.Ю., Яценко О.І., Яценко П.І. Вплив запальних захворювань великих слинних залоз на стан тканин пародонту у дітей	209
Андріянова О.Ю., Яценко О.І., Яценко П.І. Взаємозв'язок захворювань великих слинних залоз зі станом гігієни порожнини рота у дітей	210
Бабов Е. Д., Херсонская Т. Б., Борченко Н. А. Сравнение функционирования микроимплантов и минипластин для временного скелетного анкеража на протяжении ортодонтического лечения	213
Беляев В.В., Беляев И.В., Данилова К.А. Распространенность нарушений прикуса и потребность в ортодонтическом лечении школьников г. Твери	217
Борченко Н.А., Весна О.А. Девіації форми та генезу зубів фронтальної групи у пацієнтів із повними одно- та двосторонніми розщілинами верхньої губи та піднебіння	221
Ващенко І.Ю., Каськова Л.Ф. Стан тканин пародонту у дітей, хворих на гострий лімфобластний лейкоз на різних клінічних стадіях перебігу хвороби	224
Волченко Н.В., Соколова И.И., Назарян Р.С. Определение состояния тканей пародонта у школьников 9-16 лет с помощью индекса РМА	225
Головко Н.В., Ганнам Іяд Наджіб Характеристика стану функцій порожнини рота у ортодонтичних пацієнтів з вкороченням вуздечки язика	227
Денисова Е.Г., Соколова И.И. Состояние гигиены полости рта у ортодонтических больных	231
Каськова Л.Ф., Акжитова Г.О. Динаміка рівня активності лізоциму ротової рідини у дітей із дисбіозом кишечнику в процесі проведення профілактичних заходів	233
Каськова Л.Ф., Новікова С.Ч., Анопрієва Н.М., Новіков Є.М. Зміни біохімічних показників ротової рідини у дітей з хронічним катаральним гінгівітом	235
Каськова Л.Ф., Солошенко Ю.І., Амосова Л.І., Бережна О.Е. Вивчення ступеня мінералізації емалі постійних молярів у дітей 6-7 років	236
Коган Л.Б. Особенности тканей пародонта у детей ранее прооперированных по поводу врожденной расщелины верхней губы и неба	237
Кравчук И.В. Снижение прироста кариеса постоянных зубов методом герметизации фиссур	239
Кравчук И.В. Эффективность профилактики кариеса методом глубокого фторирования	243
Маковка І.Л., Каськова Л.Ф. Карієспрофілактичний ефект застосування лікувального комплексу у дітей з хронічним гастродуоденітом	246
Стремчук М.В. Оцінка ефективності комплексного лікування atopічного хейліту у дітей різного віку за динамікою імунологічних показників	247
Терехова Т.Н., Мельникова Е.И. Структурный анализ индекса интенсивности кариеса зубов у 12-летних детей республики Беларусь	254
Ципан С. Б., Якубова І. І. Рівень санітарно-гігієнічних знань та якість гігієни порожнини рота у дітей із аутизмом	256
Ярошенко Е.Г., Соколова И.И. Карієсогенной ситуации в полости рта у детей раннего возраста и методы ее устранения	257
Krivenko L.S., Nazarian R.S., Gargin V.V. The impact of unfavorable factors of pregnancy on condition of the oral cavity in children	260
Содержание	262